07/07/2024

Το Αποστολικό Ανάγνωσμα της Κυριακής Β’ Ματθαίου

/ Ορθόδοξες Προβολές

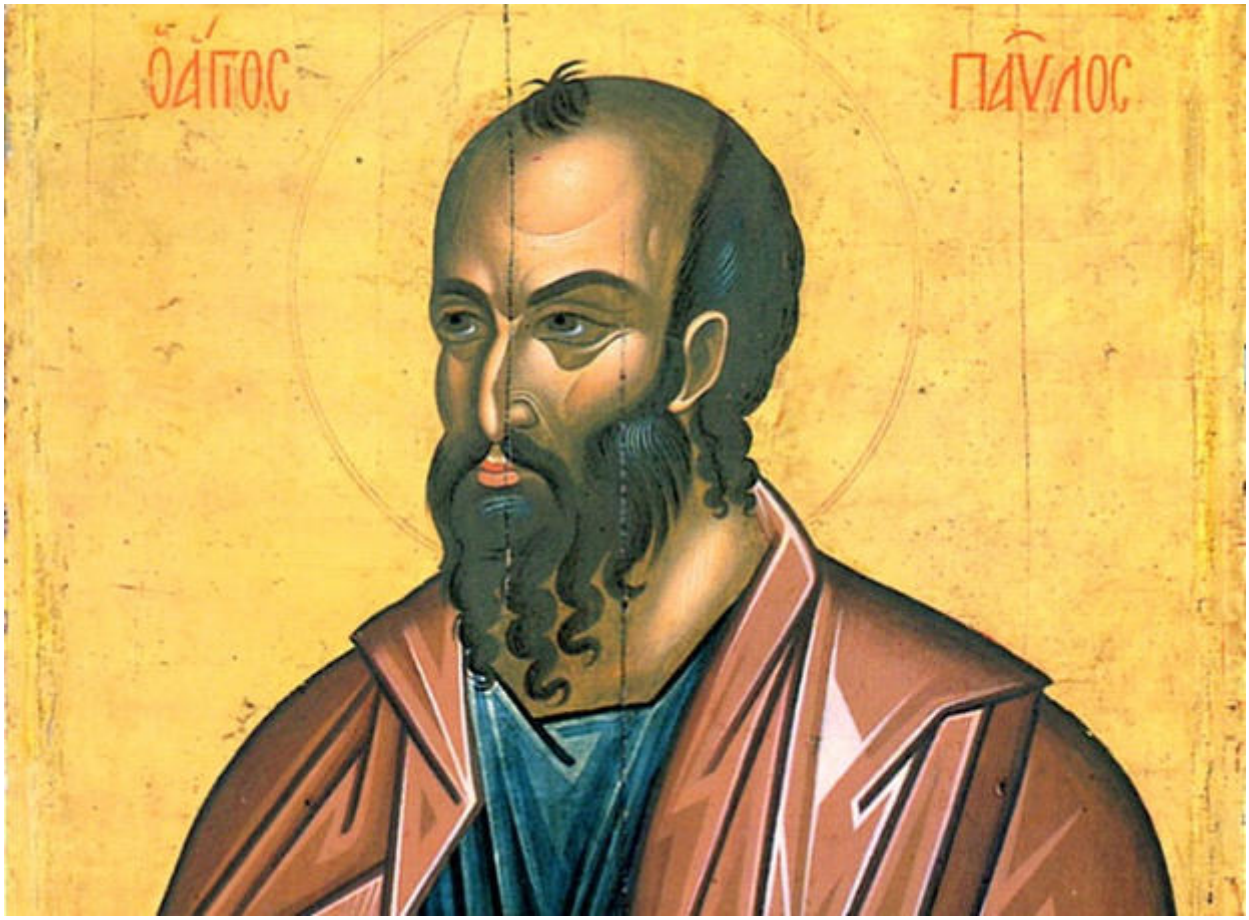

Το Αποστολικό Ανάγνωσμα της Κυριακής Β’ Ματθαίου: Γαλ. γ΄ 23 – δ’ 5 (07-07-2024)

Οικονόμου Χρίστου Κούλενδρου

Πρωτότυπο Κείμενο

Ἀδελφοί, πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν ὑπὸ νόμον ἐφρουρούμεθα συγκεκλεισμένοι εἰς τὴν μέλλουσαν πίστιν ἀποκαλυφθῆναι. Ὥστε ὁ νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς Χριστόν, ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν· Ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως οὐκέτι ὑπὸ

παιδαγωγόν ἐσμεν. Πάντες γὰρ υἱοὶ Θεοῦ ἐστε διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ὅσοι γὰρ εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε. Οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλλην, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ· πάντες γὰρ ὑμεῖς εἷς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Εἰ δὲ ὑμεῖς Χριστοῦ, ἄρα τοῦ Ἀβραὰμ σπέρμα ἐστὲ καὶ κατ’ ἐπαγγελίαν κληρονόμοι. Λέγω δέ, ἐφ’ ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος νήπιός ἐστιν, οὐδὲν διαφέρει δούλου, κύριος πάντων ὤν, ἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους ἐστὶ καὶ οἰκονόμους ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ πατρός. Οὕτω καὶ ἡμεῖς, ὅτε ἦμεν νήπιοι, ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἦμεν δεδουλωμένοι· ὅτε δὲ ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν υἱοθεσίαν ἀπολάβωμεν.

Νεοελληνική Απόδοση

Αδελφοί, πριν έρθει ο Χριστός, μας φρουρούσε ο νόμος. Ήμασταν φυλακισμένοι, ώσπου να φανερωθεί ο μελλοντικός σωτήρας μας. Ο νόμος, λοιπόν, ήταν σκληρός παιδονόμος για μας, ώσπου εμφανίστηκε ο Χριστός, οπότε η πίστη μας σ’ αυτόν μας χάρισε τη σωτηρία. Τώρα όμως που ήρθε ο Χριστός, δεν είμαστε πια υπόδουλοι στο νόμο. Είστε, λοιπόν, όλοι παιδιά του Θεού, αφού πιστεύετε στον Ιησού Χριστό. Κι αυτό, γιατί όσοι βαφτιστήκατε στο όνομα του Χριστού, έχετε ντυθεί το Χριστό. Δεν υπάρχει πια Ιουδαίος και ειδωλολάτρης, δεν υπάρχει δούλος και ελεύθερος, δεν υπάρχει άντρας και γυναίκα· όλοι σας είστε ένας, χάρη στον Ιησού Χριστό. Κι αφού ανήκετε στο Χριστό, είστε απόγονοι του Αβραάμ και κληρονόμοι της ζωής, όπως την υποσχέθηκε ο Θεός. Να τι θέλω να πω: Όσον καιρό ο κληρονόμος είναι ανήλικος, δε διαφέρει σε τίποτε από ένα δούλο. Είναι βέβαια ιδιοκτήτης των πάντων, εξαρτάται όμως από επιτρόπους και διαχειριστές, ως την προθεσμία που καθόρισε ο πατέρας. Έτσι κι εμείς, όταν ήμασταν ανήλικοι, ήμασταν υπόδουλοι στα στοιχεία του κόσμου. Όταν όμως έφτασε η ώρα που είχε καθορίσει ο Θεός, απέστειλε τον Υιό του. Γεννήθηκε από μια γυναίκα και υποτάχτηκε στο νόμο, για να εξαγοράσει αυτούς που ήταν υπόδουλοι στο νόμο, για να γίνουμε παιδιά του Θεού.

Σχολιασμός

Η σημερινή αποστολική περικοπή είναι παρμένη από την προς Γαλάτας επιστολή του Αποστόλου Παύλου. Αναφέρεται στη μετάβαση από την εποχή του «Νόμου», την εποχή δηλαδή της Παλαιάς Διαθήκης στην εποχή της «πίστης», δηλαδή της

Νέας Διαθήκης, καθώς επίσης και στα μεγάλα δώρα που λαμβάνουν όσοι αποδέχονται και ζουν στην περιοχή της χάριτος και της αγάπης του Θεού. Αναγινωσκόμενη η περικοπή αυτή λίγες εβδομάδες προ της μεγάλης και κοσμοσωτηρίου εορτής των Χριστουγέννων μας οδηγεί στην εξαγωγή μηνυμάτων που σχετίζονται άμεσα με την ενανθρώπηση του Θεού Λόγου, του Χριστού.

«Παιδαγωγός ημών γέγονεν εις Χριστόν»

Ακούσαμε λοιπόν ότι η εποχή του Νόμου, με όλες εκείνες τις εντολές, «παιδαγωγός ημών γέγονεν εις Χριστόν». Φρόντισε δηλαδή να μας προετοιμάσει να δεχθούμε κάτι εντελώς νέο στη ζωή μας, κάτι που υπερβαίνει τα δικά μας ανθρώπινα μέτρα. Μας παιδαγώγησε ώστε να δεχθούμε και να προϋπαντήσουμε τον σεσαρκωμένον Υιόν και Λόγον του Θεού. Έτσι όχι άσκοπα, αλλά προς μεγάλη χρησιμότητα δόθηκε ο Νόμος σαν χαλινάρι που να μην επιτρέπει στους ανθρώπους να ζούν χωρίς φόβο και εύκολα να ξεγλιστρούν στην κακία και την αμαρτία.

Αφού λοιπόν ο νόμος μας παιδαγώγησε κατάλληλα, ο Θεός πατήρ «εξαπέστειλε τον υιόν αυτού», όχι για να τον βλέπουμε από μακριά, όχι να τον θαυμάζουμε και να φιλοσοφούμε γι΄ αυτόν αλλά «ίνα εν αυτώ περιπατώμεν». Ο Χριστός έγινε η «οδός» την οποία ήδη περπατούμε από την ημέρα της γεννήσεώς μας στην εκκλησία, την ημέρα δηλαδή του βαπτίσματός μας. «Οδός» δια της οποίας μεταβαίνουμε «εκ του θανάτου εις την ζωήν».

«Ότε ήλθε το πλήρωμα του χρόνου»

Η ενανθρώπησή Του, ως η «είσοδος» του Θεού στην ιστορία «εν σαρκί» είναι το μόνο χαρμόσυνο μήνυμα. Με την ενσάρκωση Του δεν είχε σκοπό να μας κάνει απλά πιο καλούς ή πιο ηθικούς ανθρώπους. Η ενανθρώπηση, ως η πρακτική έκφραση της «υπερ νουν» αγάπης του Θεού για τα πλάσματά Του, και ως προαιώνιο σχέδιο έγινε «ότε ήλθε το πλήρωμα του χρόνου», αναδημιουργώντας, μεταμορφώνοντας και επαναφέροντας την ανθρώπινη φύση προς τον εαυτό Του. Έτσι ήρε, άπαξ και διαπαντός, την παράλογη και τραγική απόπειρά μας να τον απομακρυνθούμε από τα θεμέλια του κόσμου.

Από τότε ζούμε μια νέα πραγματικότητα, ιδίως σήμερα όπου στον κόσμο γενικά καλλιεργείται μια τέτοια αναμονή και αντίληψη, η χριστιανική ανθρωπότητα δεν μπορεί να περιμένει άλλο νέο. Ο Ιησούς Χριστός είναι «το μόνο καινόν υπο τον ήλιο». Είναι ό,τι περιμέναμε, αφού αυτός μόνο υπερβαίνει το χώρο και το χρόνο, τη φθορά και το θάνατο. Είναι ο μόνος που «ελύληθεν εις τον κόσμον, ίνα λύση τα έργα του διαβόλου».

«Πάντες γαρ υμείς εις εστέ εν Χριστώ Ιησού»

Πράγματι, με το πάνσοφο σχέδιο που εφάρμοσε για την σωτηρία μας, δηλαδή με την ενσάρκωση, την Αγία Ζωή, τα Πάθη, την Σταύρωση, την Ταφή, την Ανάσταση και την Ανάληψη Του, αλλά και με την Αγία Πεντηκοστή πέτυχε κάθε τι το οποίο είναι παντοτινά αναγκαίο για την ανθρώπινη ύπαρξη. Και παρόλο που οι φυσικές διαφορές όσων με το βάπτισμα ενεδύθηκαν τον Χριστό δε αναιρούνται, εντούτοις ο Απ. Παύλος υποστηρίζει πως πλέον «ουκ ένι Ιουδαίος, ουδέ Έλλην, ουκ ένι δούλος, ουδέ ελεύθερος, ουκ ένι άρσεν και θήλυ, πάντες γαρ υμείς εις εστέ εν Χριστώ Ιησού».

Το χωρίο τούτο του Αποστόλου Παύλου βέβαια δεν περιορίζεται στην επιφανειακή διάσταση της κοινωνικότητας αλλά εισχωρεί βαθύτερα. «Εν τω Χριστώ», κυρίως σωζόμαστε από τη διάσπαση που προκαλεί ο διάβολος αλλά και από την εγωιστική απομόνωση που επιβάλλει σε όσους αρνούνται τον εκκλησιαστικό τρόπο ζωής, δια του οποίου αποκαθίσταται η ευλογημένη αίσθηση ότι είμαστε συνυφασμένοι με όλα τα όντα και δημιουργήματα του Θεού. Αίσθηση με την οποία γνωρίζουμε ολοένα και περισσότερο πως μόνο η κοινωνικότητα και η αγάπη του Ιησού μπορεί να ελεήσει τον πλησίον και τον κόσμο γύρω μας.

«Ίνα την υίοθεσίαν απολάβωμεν»

Αλήθεια, παρόλο ότι ζούμε σε μέρες δύσκολες• μέρες όπου ο πόνος της αμαρτίας καταντά ανυπόφορος και που η δημιουργία «συστενάζει και συνωδίνει» μαζί με μας όσο ποτέ άλλοτε, όταν συναντούμε ένα χαριτωμένο άνθρωπο αναπαυόμαστε κοντά του γιατί ακριβώς στο πρόσωπό του αποτυπώνεται και η ανάλογη ψυχική του κατάσταση. Η αίσθηση του μεταμορφώνεται αισθητά σ’ ένα θαυμαστό μήνυμα, που σχετικά μόνο μπορεί να περιγραφεί.

Διαπιστώνουμε ότι υποχωρούν από τη ζωή του η τρέλα, ο σπαραγμός, το ανόητο και το άσκοπο, η απελπισία, η γκρίνια, η απομόνωση. Τη θέση τους λαμβάνουν η σωφροσύνη, η γαλήνη, η μακαριότητα, η κοινωνικότητα, που απαλλάσσουν από εκείνο το φρικτό αίσθημα της μοναξιάς, του ατέλειωτου θανάτου και της

νεκρωτικής βίωσης της κολάσεως.

Καταλαβαίνουμε λοιπόν γιατί η Εκκλησία μας δίνει τόση σημασία και βαρύτητα σ’ αυτό το πλέον παράξενο και παράδοξο, για τα ανθρώπινα μέτρα, μυστήριο. Είναι αληθινά μυστήριο, γιατί ο Θεός γίνεται εκείνο που δεν ήταν. Γίνεται άνθρωπος χωρίς να παύσει να είναι Θεός. Γεννιέται από Παρθένο χωρίς σαρκική σπορά και χωρίς η Παρθένος να χάσει την παρθενία της. Εδώ σταματά κάθε διανοητική συγκατάθεση, γιατί το μυαλό αδυνατεί να συλλάβει το μέγεθος των γεγονότων. Η Γέννηση του Χριστού όπως τη μαρτυρεί το Ευαγγέλιο αποτελεί πρόσκληση για πίστη. Όχι όμως πίστη τυφλή. Η δική μας η πίστη δεν είναι ούτε τυφλή, ούτε διανοητική. Είναι πίστη λογική. Πιστεύουμε ό,τι πιστεύουμε, γιατί εμπιστευόμαστε τους φίλους και μαθητές του Χριστού, τους αγίους. Με λίγα λόγια πιστεύουμε με την πίστη των αγίων, με τα δικά τους μάτια και τα δικά τους αυτιά, διότι στα πρόσωπά τους ο Κύριος πραγματοποίησε και συνεχίζει να πραγματοποιεί όλες του τις υποσχέσεις.

Πράγματι, αν μελετήσει κανείς ή καλύτερα αν μιμηθεί τους βίους των Αγίων θα αισθανθεί ότι η ζωή κάθε Αγίου αποτελεί απόδειξη και μαρτυρία πως η καταγωγή μας είναι εκ του ουρανού, ότι είμαστε άνθρωποι αληθινοί καθ’ όσον παραμένουμε ενωμένοι οντολογικά με τον Ιησού Χριστό. Από όλους δε τους Αγίους κυρίως η Αειπάρθενος Μαρία μπορεί να μας οδηγεί στους μυστικούς δρόμους του Υιού της και σ’ ότι μπορεί να λαχταρίσουμε ως «θεοειδείς» υπάρξεις.